

Reglemente för begravningsverksamheten

Godkänts av kyrkofullmäktige den 11.6.2024

REGLEMENTE FÖR BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN

INLEDNING

Kyrkomötet godkände den nya kyrkolagen och de separata lagar som har samband med den samt kyrkoordningen den 11 november 2021. Den nya lagstiftningen trädde i kraft den 1 juli 2023. Samtidigt upphävdes den tidigare kyrkolagen (1054/1993), kyrkoordningen (1055/1993) och valordningen för kyrkan (1056/1993). Reformen kräver att församlingarna uppdaterar reglementet för begravningsverksamheten.

I den nya kyrkolagen och kyrkoordningen har det gjorts ett stort antal ändringar i strukturen och paragrafnumreringen. Bestämmelser om begravningsverksamheten finns i 3 kap. 28–37 § i kyrkolagen. På förfarandet i förvaltningsärenden tillämpas enligt 10 kap. 1 § i den nya kyrkolagen bland annat förvaltningslagen.

De lagar och andra författningar som nämns i detta reglemente är:

Kyrkolagen (652/2023)

Kyrkoordningen (657/2023)

Begravningslagen (457/2003)

Förvaltningslagen (434/2003)

Ordningslagen (612/2003)

Hälsoskyddsförordningen (1280/1994)

Förordningen om utredande av dödsorsak (948/1973)

INLEDNING	1
REGLEMENTE FÖR BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN	3
1 § Bestämmelser och föreskrifter om begravningsverksamheten	3
2 § Begravningsplatser och konfessionslösa gravområden	3
3 § Styrning och planering av användningen av begravningsplatsen	4
4 § Gravar	5
5 § Gravrätt	6
6 § Hantering, förvaring och transport av stoft och aska	7
7 § Begravning	9
8 § Flyttning av gravsatt stoft eller aska	9
9 § Gravskötsel	10
10 § Gravvårdar	11
11 § Gravbokföring	12
12 § Den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen	13
MOTIVERING	15
1 § Bestämmelser och föreskrifter om begravningsverksamheten	15
2 § Begravningsplatser och konfessionslösa gravområden	16
3 § Styrning och planering av användningen av begravningsplatsen	17
4 § Gravar	17
5 § Gravrätt	17
6 § Hantering, förvaring och transport av stoft och aska	18
7 § Begravning	19
8 § Flyttning av gravsatt stoft eller aska	19
9 § Gravskötsel	20
10 § Gravvårdar	20
11 § Gravbokföring	21
12 § Den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen	22
Bilaga 1 Bild på grav, gravplats och gravutrymme	23

REGLEMENTE FÖR BEGRAVNINGSVVERKSAMHETEN

Reglemente för begravningsverksamheten i Nykarleby församling

Godkänt av kyrkofullmäktige den 11.6.2024

1 § Bestämmelser och föreskrifter om begravningsverksamheten

Utöver vad som föreskrivs i begravningslagen, kyrkolagen, kyrkoordningen samt andra lagar och förordningar ska i församlingens begravningsverksamhet iakttas föreskrifterna i detta reglemente.

Beslutanderätten i frågor som gäller begravningsverksamheten fastställs i församlingens förvaltningsstadga.

Kyrkolagen 3 kap. 35 §

Reglemente för begravningsverksamheten, begravningsplatsplan och dispositionsplan för en begravningsplats

Kyrkofullmäktige ska anta ett reglemente för begravningsverksamheten samt för varje begravningsplats godkänna en begravningsplatsplan och en dispositionsplan för begravningsplatsen. I reglementet för begravningsverksamheten ska det bestämmas om

- 1) gravar,
- 2) gravbokföring,
- 3) kraven på gravskötseln,
- 4) godkännande av gravvårdar,
- 5) den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen.

2 § Begravningsplatser och konfessionslösa gravområden

Nykarleby församlings begravningsplatser är:

- 1) Nykarleby begravningsplats
- 2) Munsala begravningsplats
- 3) Jeppo begravningsplats

På det konfessionslösa gravområde som församlingen upprätthåller, som finns på Nykarleby begravningsplats, kan begravas en avliden person som har rätt att bli begravd på en begravningsplats i Nykarleby församling.

Begravningslagen 3 §

Skyldigheten att hålla allmänna begravningsplatser

Församlingarna eller de kyrkliga samfälligheterna inom evangelisk-lutherska kyrkan ska hålla allmänna begravningsplatser. En begravningsplats kan vara gemensam för flera församlingar eller kyrkliga samfälligheter.

Kyrkoordningen 3 kap. 55 § 1 mom.

Begravningsplats och utrymme för förvaring av de avlidna

Församlingen ska ha en egen begravningsplats eller en gemensam begravningsplats med någon annan församling eller kyrklig samfällighet eller rätt att använda någon annan invigd begravningsplats.

Begravningslagen 5 §

Konfessionslöst gravområde

Gravplats ska på begäran tillhandahållas på ett avskilt konfessionslöst gravområde som inte får ligga oskäligt långt från församlingens eller den kyrkliga samfällighetens område.

Ett konfessionslöst gravområde är en avskild begravningsplats eller en sådan del av en begravningsplats som på ett klart urskiljbart sätt är avgränsad från den övriga begravningsplatsen.

Kyrkoordningen 3 kap. 56 §

Invigning av en begravningsplats

En begravningsplats och ett jordfästningskapell ska invigas innan de tas i bruk. Ett i begravningslagen (457/2003) avsett konfessionslöst gravområde ska dock inte invigas.

3 § Styrning och planering av användningen av begravningsplatsen

Bestämmelser om den begravningsplatsplan, dispositionsplan för begravningsplatsen och gravkarta som ska iakttas vid användningen av begravningsplatsen samt den skötselplan för begravningsplatsen som ska iakttas vid upprätthållandet och skötseln av begravningsplatsen finns i 3 kap. 57–59 § i kyrkoordningen.

Kyrkoordningen 3 kap. 57 §

Begravningsplatsplan och dispositionsplan för begravningsplatsen

En begravningsplatsplan och en dispositionsplan ska göras upp för begravningsplatsen.

Begravningsplatsplanen är en allmän karta, som görs upp så att terrängens art på det område som reserverats, landskapsvärdena och församlingens ekonomiska bärkraft beaktas. I begravningsplatsplanen anges

- 1) begravningsplatsens gränser,
- 2) placeringen av gravområden och byggnader,
- 3) trafikarrangemang och gångarnas placering,
- 4) gravområdenas uppdelning,
- 5) en torrläggings- och vattenförsörjningsplan för begravningsplatsområdet samt ordnandet av avfallshanteringen.

Dispositionsplanen ska beakta särdragen i de delar av begravningsplatsen som grundats under olika tider samt de kulturhistoriska värdena. I dispositionsplanen anges

- 1) en verbal redogörelse för begravningsplatsplanen,
- 2) bestämmelser om huruvida begravningsplatsen eller delar av den ska användas för gravar på olika djup,
- 3) bestämmelser om i vilken ordning gravavdelningarna tas i bruk,
- 4) begränsningar i användningen av begravningsplatsen.

Kyrkoordningen 3 kap. 58 §

Skötselplan för en begravningsplats

En skötselplan ska göras upp för en begravningsplats, i vilken fastställs den grundskötsel av begravningsplatsen som är församlingens uppgift. I skötselplanen presenteras även årliga skötselåtgärder och underhållsarbeten som genomförs på längre sikt.

Kyrkoordningen 3 kap. 59 §

Gravkarta

En gravkarta ska göras upp över en begravningsplats. En grav kan bestå av en eller flera gravplatser, och en gravplats kan ha flera gravutrymmen. Begravningsplatsen eller en del av den kan vara en minneslund där den avlidnes aska sprids ut eller göms utan att ett gravutrymme märks ut.

4 § Gravar

En grav är ett markområde inom begravningsplatsen som reserverats för begravning av en eller flera avlidna. En grav innehåller en eller flera gravplatser bredvid varandra och varje gravplats ett eller flera gravutrymmen på varandra (bilaga 1).

Om begravningsplatsen eller en del av den i dispositionsplanen har anvisats för gravsättning på olika djup, så kallad djupbegravning, och markens beskaffenhet tillåter det kan i en grav begravas två eller flera kistor ovanpå varandra. Då ökas kistgravens minimidjup i enlighet med hälsoskyddsförordningen med 0,6 meter per kista.

Minimidjupet för en urngrav är 0,6 meter. Detta gäller dock inte aska som gravsätts utan urna. Ett kistgravutrymme kan användas för en urnbegravning genom att en anteckning om saken görs i församlingens gravbokföring. Urnor kan gravsättas på varandra om utrymmet tillåter det.

Samma kistgravplats får användas tidigast 25 år efter föregående begravning.

I minneslundar finns det inga synligt utmärkta gravplatser eller privata minnesmärken. Hågkomsten av de avlidna sker i form av ett gemensamt minnesmärke på gravområdet.

Hälsoskyddsförordningen 40 § 2-3 mom.

Begravning

Ett lik i kista ska begravas på minst 150 centimeters djup. Samma kistgravplats får användas tidigast 15 år efter föregående begravning.

Ett lik kan även placeras i en gravkammare under förutsättning att sanitär olägenhet inte uppstår. Samma gravkammare får användas för ny begravning efter kortare tid än den som nämns i 2 mom., under förutsättning att den kommunala hälsoskyddsmyndigheten godkänner begravningen.

Kyrkoordningen 3 kap. 59 §

Gravkarta

En gravkarta ska göras upp över en begravningsplats. En grav kan bestå av en eller flera gravplatser, och en gravplats kan ha flera gravutrymmen. Begravningsplatsen eller en del av den kan vara en minneslund där den avlidnes aska sprids ut eller göms utan att ett gravutrymme märks ut.

5 § Gravrätt

I enlighet med dispositionsplanen för begravningsplatsen finns det på begravningsplatsen sådana gravområden inom vilka rätten till en grav inte bara kan upplåtas för den avlidna personen som ska begravas utan också för den avlidnes anhöriga, gemensamma gravområden där den avlidnes anhöriga inte får gravrätt som gäller någon viss plats och där församlingen sköter underhållet samt gravar med gravrätt enbart för de avlidna som begravts där och där besittningen hör till församlingen.

Gravrätten upplåts för 25 år i taget. Församlingen erbjuder möjlighet att förlänga besittningstiden med 25 år för visstidsgravar när besittningstiden håller på att gå ut, såvida ett ändamålsenligt underhåll av graven inte utgör ett hinder för förlängningen av giltighetstiden.

Begravningslagen 4 §

Tillhandahållande av gravplats

En församling eller en kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan är skyldig att på begäran tillhandahålla gravplats för en avliden som vid tidpunkten för dödsfallet hade sin i lagen om hemkommun (201/1994) avsedda hemkommun inom församlingens eller den kyrkliga samfällighetens område.

Om den avlidne inte vid sin död hade någon i lagen om hemkommun avsedd hemkommun åvilar den skyldighet som nämns i 1 mom. den församling eller kyrkliga samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan inom vars område den avlidne var bosatt vid sin död.

En församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan är dessutom skyldig att på begäran tillhandahålla gravplats även för en sådan finsk medborgare som vid sin död var bosatt utomlands och vars sista i lagen om hemkommun avsedda hemkommun före flyttningen utomlands låg inom församlingens eller den kyrkliga samfällighetens område.

Begravningslagen 11 §

Gravrätt

I fråga om gravrätten på en begravningsplats som hålls av en församling eller kyrklig samfällighet inom evangelisk-lutherska kyrkan eller av en församling inom ortodoxa kyrkosamfundet gäller vad som bestäms i kyrkolagen och i lagen om ortodoxa kyrkosamfundet och vad som bestäms med stöd av dem samt vad som avtalas mellan huvudmannen för begravningsplatsen och den som innehar gravrätten.

I fråga om gravrätten på andra begravningsplatser gäller vad som avtalas mellan huvudmannen för begravningsplatsen och den som innehar gravrätten.

Kyrkolagen 3 kap. 29 §

Gravrätt

Bestämmelser om en församlings eller kyrklig samfällighets skyldighet att tillhandahålla gravplats för en avliden finns i begravningslagen (457/2003). Kyrkorådet kan besluta att även en sådan avliden får begravas på församlingens begravningsplats som inte har denna rätt enligt begravningslagen.

Församlingen upplåter rätten till en grav i samband med ett dödsfall. Samtidigt kan gravrätt upplåtas även till den avlidnes anhöriga. Kyrkorådet kan av särskilda skäl besluta om upplåtelse av en gravrätt även vid någon annan tidpunkt.

Innehavaren av en gravrätt kan överlåta gravrätten endast till församlingen.

Kyrkolagen 3 kap. 30 §

Gravrättens giltighetstid

Gravrätten upplåts för högst 50 år. Gravrättens giltighetstid räknas från ingången av det kalenderår som följer på upplåtelsen av graven. Giltighetstiden upphör tidigast vid utgången av det kalenderår då det har förflutit 15 år från den sista gravsättningen, dock inte förrän graven kan återanvändas.

Gravrättens giltighetstid kan förlängas på ansökan av rättsinnehavaren, om det inte försvårar en ändamålsenlig organisering eller skötsel av begravningsplatsen. Gravrätten är i kraft endast så länge som graven utgör en del av en fredad begravningsplats.

Gravrätten upphör utan uppsägning.

Kyrkolagen 13 kap. 8 §

Begravningsverksamheten

Om en församling före ikraftträdandet av denna lag har överlåtit en grav för all framtid, ska denna överlåtelse fortfarande gälla så länge graven utgör en del av en fredad begravningsplats. På en sådan grav tillämpas dock 3 kap. 33 §.

På gravar som före ikraftträdandet av denna lag har överlåtit för viss tid tillämpas denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av den till den del de inte begränsar de rättigheter som innehavaren av gravrätten hade vid ikraftträdandet av denna lag.

Kyrkolagen 3 kap. 36 §

Avgifter inom begravningsverksamheten

Församlingarna ska ta ut avgifter för upplåtelse av gravplats och för tjänster i anslutning till gravsättningen. När avgifterna bestäms ska församlingens kostnader för produktionen av tjänsten beaktas. På de avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten tillämpas dessutom 6 § i begravningslagen.

Kyrkofullmäktige beslutar om de avgifter som tas ut för gravarna.

6 § Hantering, förvaring och transport av stoft och aska

Att ta emot kroppen efter den avlidne för jordfästning, gravsättning eller kremering förutsätter begravningstillstånd eller utredning av dödsorsak. Vid behov vidarebefordrar församlingen begravningstillståndet till huvudmannen för begravningsplatsen eller krematoriet.

Liket förvaras före begravningen i en stängd kista i ett förvaringsutrymme för avlidna, dit utomstående inte har tillträde. På kistan antecknas den avlidnes namn. Användarna av utrymmet ser till att informationen om de avlidna registreras på det sätt som församlingen separat bestämt.

Den person som har ansvaret för begravningsarrangemangen kan komma överens med församlingen om visning av den avlidne i församlingens lokaler, om visningen kan genomföras på ett säkert sätt och det inte finns några hinder för det.

Av hälsoskydds- eller andra orsaker såsom likets förruttnelsetillstånd eller på de anhörigas begäran kan stoftet förflyttas till graven före jordfästningen. Då ska graven utan dröjsmål täckas minst i höjd med kistan.

Förordningen om utredande av dödsorsak 22 a § 1 mom.

Verksamhetsnheten för social- och hälsovård, Institutet för hälsa och välfärd eller någon annan aktör som förvarar den avlidnes kropp får överlämna kroppen för begravning eller kremering när läkaren har utfärdat begravningstillstånd eller när dödsfallsredogörelsen har upprättats och tillståndet eller redogörelsen lämnats till den som har meddelat att han eller hon sköter den avlidnes begravning eller kremering, eller till den som på uppdrag av den som sköter begravningen eller kremeringen har hand om de praktiska arrangemangen i anslutning till begravningen eller kremeringen.

Begravningslagen 19 §

Gravsättning av aska eller placering av den på annat sätt

Askan ska inom ett år efter kremeringen gravsättas eller på något annat bestående sätt placeras på en plats. Om de personer som avses i 23 § inte inom denna tid trots uppmaning tar hand om askan, ska askan på den avlidnes dödsbos bekostnad placeras på den begravningsplats där den avlidne har rätt att bli begravnen.

För askans placering behövs tillstånd av den som äger eller innehar platsen.

Kyrkoordningen 3 kap. 55 § 3 mom.

Begravningsplats och utrymme för förvaring av de avlidna

På begravningsplatsen eller på någon annan lämplig plats ska församlingen ha ett utrymme för förvaring av de avlidna.

Begravningslagen 2 §

Allmänna skyldigheter

Stoftet efter en avliden ska gravsättas eller kremeras utan onödigt dröjsmål.

Stoftet och askan efter en avliden ska hanteras på ett värdigt sätt och så att den avlidnes minne hedras.

Vid gravsättningen och kremeringen av stoftet efter en avliden samt vid hanteringen av askan ska den avlidnes åskådning och önskemål respekteras.

Hälsoskyddsförordningen 41 §

Hantering, förvaring och transport av lik

Om den avlidna har lidit av en smittsam sjukdom och smittorisk fortfarande föreligger, ska den som har utrett dödsorsaken underrätta dem som hanterar liket om detta.

Annanstans än i sjukhusutrymmen ska ett lik före begravningen förvaras i en för ändamålet lämplig, tät kista eller motsvarande.

Liktransport är tillåten endast i för ändamålet reserverat fordon.

Om liktransport mellan stater stadgas särskilt.

Kyrkoordningen 3 kap. 13 § 1 mom.

Jordfästning

Jordfästning ska förrättas av en präst i en kyrka eller ett begravningskapell, i ett kapell, vid graven eller i den avlidnes hem, i enlighet med vad som avtalas mellan dem som har hand om begravningen och prästen.

7 § Begravning

Graven grävs på det ställe som finns utmärkt på gravkartan. Gravens bredd och längd avgörs enligt kistan storlek så att kistan fritt ska kunna sänkas i vågrätt läge till gravens botten. Grävningen stötts på det sätt som omständigheterna kräver.

Gravvårdar som finns på graven flyttas på gravrättsinnehavarens bekostnad till sidan och ska efter begravningen sättas på plats så de inte medför en fara för säkerheten.

Tidigare gravsatta avlidnas kvarlevor som blottläggs i samband med att graven grävs ska skyddas och täckas över på botten av graven. Om man när graven öppnas stöter på en kista eller avliden som inte har förmlutnat, ska gravgrävningen avbrytas, gravschaktet täckas och man kommer överens med den person som ansvarar för begravningsarrangemangen om ett annat gravutrymme.

I ett djupgravsområde ska den första gravsättningen på en kistgravplats alltid ske i det lägre gravutrymmet, såvida det inte finns något hinder som beror på marken eller berggrunden på platsen.

En tillfällig olägenhet för intilliggande gravar är inte något hinder för att öppna en grav.

Stoftet ska gravsättas i en kista som förmlutnar lätt. Askan ska gravsättas i en urna som förmlutnar lätt eller utan urna.

Efter att kistan har sänkts ner ska graven utan obefogat dröjsmål täckas på det sätt som avtalats med den person som har hand om begravningsarrangemangen.

Kransar och blommor, som nedlagts på graven i samband med begravningen, bör avlägnas av de anhöriga inom 14 dagar sommartid och inom 30 dagar vintertid, vartefter församlingen har rätt att avlägsna dessa.

Hälsoskyddsförordningen 40 § 1 mom.

Begravning

Ett lik ska utan dröjsmål begravas i en tät, för ändamålet lämplig kista eller motsvarande, eller kremeras i krematorium.

Förordningen om utredande av dödsorsak 22 a § 2–3 mom.

Begravningen får förrättas när begravningsstillståndet eller dödsfallsredogörelsen har lämnats till huvudmannen för den begravningsplats där den avlidne ska begravas. Den avlidnes kropp får kremeras när begravningsstillståndet eller dödsfallsredogörelsen har lämnats till det krematorium där kremeringen ska ske.

Huvudmannen för begravningsplatsen ska utan dröjsmål efter begravningen anmäla tiden för begravningen och den begravningsplats där den avlidne är begravd till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata eller Statens ämbetsverk på Åland. Om den avlidne har kremerats, ska huvudmannen för krematoriet anmäla när och var den avlidne kremerades. Om den avlidne vid sin död var medlem i den evangelisk-lutherska eller ortodoxa kyrkan, ska dessa anmälningar emellertid göras till den avlidnes församling.

8 § Flyttning av gravsatt stoft eller aska

Gravsatt stoft eller aska får flyttas till en annan grav bara om regionförvaltningsverket på grund av synnerligen vägande skäl ger sitt tillstånd. Flyttning av gravsatt stoft förutsätter dessutom tillstånd av

kommunens hälsoskyddsmyndighet. De nämnda besluten ska ges församlingen för kännedom innan flyttningen börjar förberedas.

Begravningslagen 24 §

Flyttning av gravsatt stoft eller aska

Stoft eller aska som har gravsatts får av synnerligen vägande skäl med tillstånd av regionförvaltningsverket flyttas till en annan grav. Angående hälsoskyddsmyndighetens tillstånd till flyttning av gravsatt stoft bestäms särskilt.

Hälsoskyddsförordningen 42 §

Flyttning av jordat lik

Till en ansökan om flyttning av jordat lik, vilken riktas till den kommunala hälsoskyddsmyndigheten, ska fogas uppgifter om den avlidna samt officiell utredning av dödsorsaken och död tidpunkten, gravplatsen samt uppgift om den nya gravplats som har reserverats för liket.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten ska med anledning av en ansökan om flyttning av jordat lik begära utlåtanden av ägarna till begravningsplatserna för utredning av de sanitära faktorerna.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten kan vid behov, för att förhindra sanitär olägenhet, förbjuda flyttning av jordat lik eller föreskriva om övriga åtgärder som ska iakttas vid flyttningen. Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten ska bestämma den tid inom vilken flyttningen av liket ska äga rum.

Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten ska sända beslutet om flyttning av lik för kännedom till hälsoskyddsmyndigheten i den kommun dit liket flyttas samt till behöriga länsstyrelser och till begravningsplatsernas ägare.

En representant för den kommunala hälsoskyddsmyndigheten ska närvara då liket tas upp ur graven och då det på nytt begravas.

9 § Gravskötsel

Den grundskötsel av begravningsplatsen som hör till församlingen och de uppgifter som hör till innehavaren av gravrätten bestäms i enlighet med skötselplanen för begravningsplatsen. Församlingen följer upp skötseln av gravarna och ger vid behov uppmaning om att bristerna ska åtgärdas.

Om en utomstående företagare (tredje part) sköter gravarna ska denna meddela om detta till församlingen. Om företagaren som sköter gravarna vill använda församlingens material eller andra av begravningsplatsens tjänster ska han eller hon särskilt avtala om detta med församlingen. Dessutom ska företagaren iakttä följande bestämmelser som behövs för allmän ordning och frid:

1. Skötselarbete får inte störa begravningar
2. Skötselarbete får inte utföras på söndagar eller på helgdagar

Förutom vad som i 3 kap. 33 § 1 mom. i kyrkolagen föreskrivs om församlingens ansvar för skötseln av enskild grav, kan församlingen avtala om underhållet och skötseln av en grav som återgått i församlingens besittning på bekostnad av ett samfund eller en person som värnar om kulturarvet.

Begravningslagen 13 §

Skötsel av begravningsplatser och gravar

Huvudmannen för en begravningsplats ska sköta begravningsplatsen på ett värdigt sätt och så att minnet av de avlidna respekteras.

I fråga om skötseln av en enskild grav gäller vad som bestäms i enlighet med 11 § samt avtalas mellan huvudmannen för begravningsplatsen och den som innehar gravrätten.

Kyrkolagen 3 kap. 33 §

Gravskötsel

Innehavaren av gravrätten svarar för att graven sköts på ett för begravningsplatsen värdigt sätt. Kyrkofullmäktige kan dock besluta att grundskötseln av gravarna på begravningsplatsen eller på en del av den ska ske på församlingens bekostnad. Kyrkofullmäktige kan besluta att församlingen svarar för skötseln av en grav, om det ur församlingens synvinkel anses viktigt att vårda minnet av den avlidne.

Församlingen kan med innehavaren av gravrätten ingå ett avtal för viss tid om att församlingen mot ersättning tar på sig ansvaret för gravskötseln. Församlingen kan avtala om att ersättningarna för skötseln placeras i en gravsköselfond med vars medel de gravar som anges i avtalen ska skötas.

Kyrkorådet kan ålägga innehavaren av gravrätten att iståndsätta en grav vars skötsel väsentligt har försumrats. För iståndsättningen reserveras en tid på ett år från det att beslutet har delgetts innehavaren av gravrätten. Kyrkorådet kan besluta att gravrätten ska vara förverkad om försummelsen inte har åtgärdats. Bestämmelser om delgivning av beslutet finns i 10 kap. 26 §.

Kyrkolagen 3 kap. 36 §

Avgifter inom begravningsverksamheten

Församlingarna ska ta ut avgifter för upplåtelse av gravplats och för tjänster i anslutning till gravsättningen. När avgifterna bestäms ska församlingens kostnader för produktionen av tjänsten beaktas. På de avgifter som tas ut inom begravningsverksamheten tillämpas dessutom 6 § i begravningslagen.

Kyrkofullmäktige beslutar om de avgifter som tas ut för gravarna.

10 § Gravvårdar

Gravvårdar i enlighet med församlingens dispositionsplan eller anvisningarna för gravvårdar får placeras på graven. I fråga om gravvårdar som strider mot dessa måste man utarbeta en plan och ansöka om godkännande av församlingen innan gravvården börjar tillverkas. Om tidpunkten för resande av en gravvård ska avtalas separat. Samma förfarande gäller när en gammal gravvård ska flyttas.

En gravvård ska placeras inom gravens gränser. Uppsättning av gravvård är tillåtet endast när marken är tjälfri. Gravvården ska sättas upp så att det inte finns risk för att den välter eller rasar. Den som innehar gravrätten svarar för att gravvården är säker. Församlingen övervakar säkerheten i fråga om gravvårdarna och ger vid behov uppmaning om att bristerna ska åtgärdas. En gravvård som satts upp i strid med bestämmelserna ska på uppmaning av församlingen omgående åtgärdas eller avlägsnas.

Gravvården ska vara färdig när den avlämnas på begravningsplatsen och den får inte vara där utan att sättas upp längre än arbetet kräver. Efter att arbetet har avslutats ska graven omedelbart ställas i ordning och skador på gravarna intill ska åtgärdas och repareras. Den som ansvarar för installationen ska rapportera om skador till församlingen och vid behov komma överens med gravrättsinnehavarna om ersättningar.

Det är förbjudet att inhägna en grav med staket, stenkant eller annat, om inte sådana tillåts i dispositionsplanen för begravningsplatsen. Församlingen kan beordra att obehöriga staket, träd, buskar och övriga växter ska avlägsnas från graven.

Gravvårdar som övergått till församlingen inventeras i enlighet med Museiverkets anvisningar. Församlingen för ett register över kulturhistoriskt värdefulla gravvårdar.

Begravningslagen 14 §

Gravvårdar

Den som innehar en gravrätt beslutar om de gravstenar och andra gravvårdar som placeras på graven. Gravvården bör vara förenlig med begravningsplatsens allmänna karaktär och den får inte kränka den avlidnes minne eller begravningsplatsens värdighet. En gravvård godkänns av huvudmannen för begravningsplatsen.

En gravvård som blivit uppsatt på en grav får inte avlägsnas utan samtycke av huvudmannen för begravningsplatsen.

Efter det att gravrätten upphört ska huvudmannen för begravningsplatsen erbjuda den som innehar gravrätten tillfälle att avlägsna gravvården, om inte huvudmannen för begravningsplatsen av särskilda skäl beslutar ha hand om skötseln av gravvården efter att gravrätten upphört. Har gravvården inte avlägsnats inom sex månader från det att innehavaren till gravrätten gavs tillfälle att avlägsna den, övergår gravvården utan vederlag till huvudmannen för begravningsplatsen.

Kyrkoordningen 3 kap. 60 §

Minnesmärken

En plats där en kyrka, en begravningsplats eller ett begravningskapell har funnits och som innehas av en församling eller en kyrklig samfällighet ska märkas ut med en minnestavla eller något annat minnesmärke.

Om det på en grav efter att gravrätten upphört finns konstnärligt eller historiskt värdefulla konstruktioner eller minnesmärken som inte kan lämnas kvar, ska de flyttas till ett lämpligt ställe på begravningsplatsen eller bevaras på annat sätt.

Kyrkoordningen 3 kap. 61 §

Kulturhistoriskt värdefull egendom

Församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna ska med särskild omvårdnad sköta egendom och föremål av kulturhistoriskt värde som de äger eller innehar. Sådan egendom får inte utan särskilda skäl ändras genom reparation, flyttas bort från sina traditionella platser eller avlägsnas.

11 § Gravbokföring

I gravregistret antecknas, utöver de uppgifter som förutsätts i 12 § i begravningslagen, namnet på innehavaren av gravrätten, såvida detta har anmälts till församlingen, samt hans eller hennes postadress samt gravrättens giltighetstid. Därtill antecknas konstnärligt eller historiskt värdefulla gravvårdar som finns på begravningsplatsen och deras läge i registret.

I gravregistret antecknas ett eventuellt avtal om innehavaren av gravrätten och vem som får begravas i graven som ingåtts i samband med upplåtelsen av graven.

Begravningslagen 12 §

Gravregister

Huvudmannen för en begravningsplats ska föra ett register med följande uppgifter om den avlidne:

- 1) släktnamn och förnamn,
- 2) födelsedatum eller personbeteckning,
- 3) dödsdag,
- 4) tidpunkten för gravsättningen,
- 5) begravningsättet, samt
- 6) var graven är belägen.

I registret kan även antecknas namn och adress på den som innehar gravrätten, giltighetstiden för gravrätten samt uppgifter om vem som kan gravsättas i graven. Därtill kan konstnärligt eller historiskt värdefulla gravvårdar som finns på begravningsplatsen och deras läge antecknas i registret.

I fråga om avlidna vars aska har placerats i en minneslund ska registreras de uppgifter som anges i 1 mom. med undantag för var askan är placerad.

Det register som avses i denna paragraf ska förvaras permanent. När en sammanslutning eller stiftelse som avses i 8 § avslutar sin verksamhet ska de handlingar som avses i denna paragraf överlåtas till arkivverket för förvaring.

Kyrkolagen 3 kap. 31 § 2 mom.

Innehavare av en gravrätt

Vid upplåtelse av graven avtalas det om vem som innehar gravrätten. Om inget avtal har ingåtts inom ett år från den dag då graven uppläts eller om det avtal som ingåtts inte kan följas på grund av att omständigheterna har förändrats, blir den avlidnes efterlevande make innehavare av gravrätten eller, om det inte finns någon efterlevande make, de närmaste arvingarna till den som först gravsatts i graven. Dessa ska utse en innehavare av gravrätten som företräder dem i frågor som gäller graven. Meddelande om den nya innehavaren av gravrätten ska lämnas till den myndighet i församlingen som svarar för begravningsverksamheten.

Kyrkolagen 3 kap. 32 § 1 mom.

Gravsättningsordning

Vid upplåtelse av en grav avtalas det vilka som får gravsättas i graven. Om inget avtal har ingåtts i enlighet med 31 § 2 mom., får i första hand den avlidna person för vilken graven har upplåtits och dennes make samt dessutom släktingar i rätt upp- eller nedstigande led samt makar till dessa gravsättas i graven i den ordning som dödsfallen inträffar. Om det inte finns någon sådan släkting eller om innehavaren av gravrätten samtycker till det, får den avlidnes syster och bror samt deras barn, dessa personers adoptiv- och fosterbarn och alla dessa personers makar gravsättas i graven.

12 § Den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen

På en begravningsplats ska tystnad och värdighet iakttas. Gravar, planteringar och gräsmattor på begravningsplatsen får inte skadas. Arbete som stör friden på begravningsplatsen ska avbrytas under den tid en begravningsförrättning pågår.

Motorfordonstrafik och parkering är tillåtna endast på särskilt anvisade områden. I övriga områden får motorfordon användas endast för transport av avlidna eller gravvårdar eller för nödvändiga servicekörningar. Fordonen ska vara sådana att begravningsplatsens gångar håller för deras vikt.

Allmänheten har tillträde till begravningsplatserna från ingången av maj till utgången av augusti mellan klockan 7:00 och 22:30 och övriga tider på året under dygnets ljusa tid. Vid särskilda helgdagar, som

allhelgonadagen, julen och nyårsdagen och anslutande aftnar samt från skärtorsdagen till påskdagen är begravningsplatsen öppen för allmänheten hela dygnet.

Avfall ska sorteras i enlighet med kommunens avfallshanteringsbestämmelser.

Ordningslagen 2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) allmän plats

a) ...begravningsplatser och andra motsvarande områden som kan användas av allmänheten,

Kyrkoordningen 3 kap. 55 § 2 mom.

Begravningsplats och utrymme för förvaring av de avlidna

Begravningsplatsen och det konfessionslösa gravområdet ska omgärdas eller i övrigt avgränsas på ett klart urskiljbart sätt.

Ikraftträdande

Detta reglemente träder i kraft den 11.6.2024

Genom detta reglemente upphävs det av kyrkofullmäktige den 17.12.1991 godkända reglementet för begravningsverksamheten samt de ändringar som senare har gjorts i det.

MOTIVERING

Enligt 3 kap. 35 § i kyrkolagen ska kyrkofullmäktige anta ett reglemente för begravningsverksamheten, där det bestäms om gravar, gravbokföring, kraven på gravskötseln, godkännande av gravvårdar och den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen. Enligt 2 kap. i begravningslagen ska församlingarna eller de kyrkliga samfälligheterna inom evangelisk-lutherska kyrkan hålla allmänna begravningsplatser. De centrala utgångspunkterna i lagen är kraven på värdighet och respekt vid hanteringen av stoft och aska och vid skötseln av begravningsplatsen samt respekt för den avlidnes åskådning. Reglementet för begravningsverksamheten bidrar till att dessa mål uppnås.

I en kyrklig samfällighet hör begravningsverksamheten i princip till församlingarna. I enlighet med 3 kap. 15 § 3 mom. i kyrkolagen kan dock begravningsverksamheten i grundstadgan överföras till den kyrkliga samfällighetens behörighet. Då antas reglementet för begravningsverksamheten av gemensamma kyrkofullmäktige.

1 § Bestämmelser och föreskrifter om begravningsverksamheten

Reglementet för begravningsverksamheten reglerar de frågor där beslutanderätten i enlighet med 3 kap. 35 § i kyrkolagen har överlåtits till församlingen. I kyrkliga samfälligheter har uppgiften att sköta begravningsverksamheten i allmänhet genom grundstadgan överförs till samfälligheten. I den kyrkliga samfällighetens reglemente för begravningsverksamheten används då på relevanta ställen termerna kyrklig samfällighet, gemensamma kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkorådet.

Bestämmelserna i reglementet för begravningsverksamheten kompletterar kyrkolagens och kyrkoordningens bestämmelser. Bestämmelserna i reglementet får inte strida mot lagstiftningen. I reglementet ska inte heller tas in bestämmelser som är överlappande med lagstiftningen, dvs. bestämmelser med samma innehåll. Om det tas in bestämmelser i reglementet som avviker från bestämmelserna i den här modellen bör man säkerställa att bestämmelserna inte strider mot eller är överlappande med begravningslagen, kyrkolagen, kyrkoordningen eller annan tillämplig lagstiftning.

Reglementet för begravningsverksamheten gäller församlingens begravningsverksamhet generellt. Dessutom ska församlingen göra upp en i 3 kap. 57 § i kyrkoordningen avsedd begravningsplatsplan och dispositionsplan för begravningsplatsen, en skötselplan i enlighet med 58 § och en gravkarta i enlighet med 59 §. Dessa uppgörs separat för varje specifik begravningsplats (3 § i reglementet för begravningsverksamheten).

Reglementet för begravningsverksamheten är bindande efter att det har antagits och i situationer som avviker från reglementet får dess bestämmelser inte åsidosättas genom ett beslut som på ett väsentligt sätt lämnar målen i bestämmelserna obeaktade. Utgångspunkten är att beslutet anses ha tillkommit i oriktig ordning om förvaltningens interna bestämmelser inte har följts.

Kyrkofullmäktige har generell behörighet i de ärenden där inga bestämmelser om beslutanderätten ges i kyrkolagen. I bestämmelserna som gäller begravningsverksamheten i 3 kap. i kyrkolagen har kyrkorådet ålagts de flesta frågor som förutsätter beslutsfattande, såsom meningsskiljaktigheter om en gravrätt, innehavaren av en gravrätt eller gravvårdar, upplåtelse av gravrätt vid någon annan tidpunkt än i samband med ett dödsfall, åläggande att iståndsätta en grav samt förverkad gravrätt.

Kyrkofullmäktige kan besluta om delegering av beslutanderätt i en förvaltningsstadga eller i en instruktion. Om man vill kan man ta in en informativ bestämmelse om detta som paragrafens 2 mom. Där kan man lista de punkter för vilka det har fattats beslut om beslutanderätt i frågor som gäller begravningsverksamheten. Om momentet är onödigt stryks det.

Bestämmelser om begränsningar vid överföring av beslutanderätt finns i 3 kap. 6 § i kyrkolagen. Kyrkofullmäktige kan inte överföra sin beslutanderätt till exempel i frågor där besluten kräver kvalificerad majoritet eller där det föreskrivs att de ska fattas av kyrkofullmäktige. Frågor där beslutet ska fattas av kyrkorådet kan inte delegeras till exempelvis en direktion eller tjänsteinnehavare. Om överföringen av ett beslut av ett organ eller en tjänsteinnehavare som använder sig av delegerad beslutanderätt till ett högre organ föreskrivs i 10 kap. 10 § i kyrkolagen. Bestämmelser om överföringsförfarandet finns i förvaltningsstadgan.

Man bör uppmärksamma att en del av begravningsverksamhetens ärenden kräver sådant beslutsfattande som inkluderar ett hörande av berörda parter, delgivning av beslutet till parterna och möjlighet att söka ändring. Då måste man utöver de bestämmelser i kyrkolagen som styr förvaltningsförfarandet också följa förvaltningslagen. Sådana beslut är till exempel beslutsfattande om förverkad gravrätt på grund av försummad skötsel eller avgörande av meningsskiljaktigheter.

Ett beslut som till sin karaktär är ett beslut som gäller den allmänna organiseringen av begravningsverksamheten, såsom godkännandet av reglementet för begravningsverksamheten, delges församlingsmedlemmarna genom att protokollet med tillhörande anvisningar för ändringssökande hålls offentligt tillgängliga i det allmänna datanätet (10 kap. 23 § i kyrkolagen). Protokoll och beslut ska hållas offentligt tillgängliga under minst den tid som har reserverats för ändringssökande. Församlingsmedlemmar anses ha fått del av ett beslut den sjunde dagen efter det att protokollet har publicerats i det allmänna datanätet, vilket påverkar tiden det är framlagt för påseende samt tidsfristen för ändringssökande. Om föreskrifterna påverkar gravrättsinnehavarens rättigheter eller skyldigheter ska beslutet dessutom delges parterna på det sätt som föreskrivs i 10 kap. 26 § i kyrkolagen. Ett sådant beslut är till exempel en ändring av dispositionsplanen för en begravningsplats, där man fastställer nya begränsningar för användningen av gravområdet.

En del av begravningsverksamhetens ärenden är normala arbetsuppgifter eller uppgifter som gäller verkställigheten. I samband med att uppgiften utförs ska den person som sköter ärendet säkerställa att tillräcklig information har framförts i frågan. Sådana arbetsuppgifter är till exempel att avtala om en begravning eller att göra en registeranteckning som gäller innehavaren av en gravrätt. Det är värt att notera att ett eventuellt avtal om innehavaren av gravrätten eller om vilka som får begravas i graven som ingås i samband med att graven upplåts måste delges alla parter.

2 § Begravningsplatser och konfessionslösa gravområden

Begravningsplatsen utgör en separat fastighet eller separata fastigheter, för vilka det har gjorts en anteckning om rådighetsbegränsning i enlighet med 10 § i begravningslagen. I denna paragraf av informativ natur räknas församlingens eller den kyrkliga samfällighetens begravningsplatser upp. Alternativt kan man under de olika punkterna räkna upp de begravningsplatser som uteslutande används av församlingen, begravningsplatser i gemensam användning samt övriga begravningsplatser som församlingen har rätt att använda.

Enligt 5 § i begravningslagen ska församlingen på begäran tillhandahålla en gravplats på ett konfessionslöst gravområde. Församlingen kan anlägga ett eget konfessionslöst gravområde, eventuellt avtala med någon annan församling om rätten att använda det eller skaffa rätten att använda ett konfessionslöst gravområde som någon annan församling tillhandahåller. Det får inte ligga oskäligt långt från församlingens område. För ett konfessionslöst gravområde som hålls av en annan församling följs reglementet för begravningsverksamheten eller andra bestämmelser om begravningsverksamheten i den församling där området är beläget.

3 § Styrning och planering av användningen av begravningsplatsen

Om begravningsplatsplan och dispositionsplan för begravningsplatsen föreskrivs i 3 kap. 57 § i kyrkoordningen, om skötselplan för begravningsplatsen i 58 § och om gravkarta i 59 §. Dessa dokument styr användningen av begravningsplatsen. En informativ bestämmelse om detta har tagit in i paragrafen. I punkten kan man också bestämma om till exempel att en separat gravvårdsanvisning ska iakttas på församlingens begravningsplatser, om en sådan inte på ett bindande sätt har inkluderats i dispositionsplanen för begravningsplatsen.

4 § Gravar

I paragrafen finns bestämmelser om gravar som används för gravsättning och de omständigheter som är relevanta då de används på nytt. De nödvändiga punkterna bevaras och de onödiga stryks. Begreppen grav, gravplats och gravutrymme klarläggs genom en bild som finns med som bilaga efter motiveringen. Användningen av ett kistgravutrymme för en urnbegravning som nämns i paragrafens 3 mom. begränsar inte användningen av graven för en senare kistbegravning.

Paragrafens 4–6 mom. ska anpassas enligt förhållandena på församlingens begravningsplatser. I fråga om paragrafens 4 mom. bör man notera att det i fastställelsebeslutet som gäller anläggning eller utvidgning av en begravningsplats kan finnas en striktare begränsning för när ett kistgravutrymme kan tas i bruk på nytt än vad som anges i hälsoskyddsförordningen. Församlingen kan besluta om att det eventuellt behövs en längre tidsperiod i detta moment eller i dispositionsplanen för begravningsplatsen.

För begravning av aska kan det också finnas andra begravningsätt än dem som nämns i modellen, varvid de bestämmelser som gäller frågan vid behov intas i församlingens reglemente för begravningsverksamheten.

5 § Gravrätt

Begravningslagen har bestämmelser om tillhandahållande av gravplats. Om gravrätten föreskrivs i 3 kap. 29–30 § i kyrkolagen. I den här paragrafen kan man bestämma om upplåtande av gravrätt och om giltighetstider generellt eller per begravningsplats. Bestämmelsen inverkar inte på rättigheterna i fråga om gamla gravar som upplåtits för all framtid. Med allframtidsgrav avses en sådan släktgrav som nämns i tillägget 298 b § till kyrkolagen från 1954 (114/1954), och genom att lösa in en sådan kunde man få gravplatsrätt för all framtid, dvs. för så lång tid som graven var en del av en fredad begravningsplats. En släktgrav som upplåtits för en bestämd tid om högst 50 år var också möjlig. Enligt 298 i § i lagen skulle lagen i tillämpliga delar tillämpas även i det fall då gravplatsen hade upplåtits innan lagen hade trätt i kraft. I 347 § i kyrkolagen från 1964 (635/1964) fanns en motsvarande bestämmelse om

allframtidigravar. I 13 kap. 8 § i kyrkolagen (652/2023) finns en övergångsbestämmelse för att trygga rättigheterna i fråga om gravar som upplåtits för all framtid och gravar som före lagen trädde i kraft har upplåtits för en viss tid.

Enligt 4 § i begravningslagen ska församlingen tillhandahålla gravplats för att begrava en avliden. Enligt 3 kap 29 § i kyrkolagen kan gravrätt upplåtas även till den avlidnes anhöriga. På begravningsplatser finns områden såsom minneslundar, där den avlidnes anhöriga inte har rätt till någon viss plats.

Det finns skäl att i reglementet för begravningsverksamheten eller dispositionsplanen för begravningsplatsen begränsa antalet gravplatser som upplåts i samband med ett dödsfall, till exempelvis en eller två gravplatser beroende på antalet gravutrymmen. Utom i samband med ett dödsfall kan man inte reservera en grav i förväg förutom undantagsvis genom kyrkorådets beslut av sådana särskilda skäl som avses i 3 kap. 29 § 2 mom. i kyrkolagen. I samband med överlåtelsen måste man avtala om vem som är innehavare av gravrätten samt om vilka som kan begravas i graven, eftersom det inte finns någon avliden utifrån vilken rättigheterna till graven bestäms. Det finns också skäl att försäkra sig om att graven sköts innan några gravsättningar har skett.

Om rätten till graven har överlåtits till den avlidnes anhöriga, kan gravsättning ske under gravens hela giltighetstid såvida det inte finns hinder för detta. Ett hinder kan vara till exempel antalet tillgängliga lediga gravutrymmen eller en förändring i fråga om gravens omständigheter. Församlingen ska följa upp besittningstiderna för gravar som upplåtits på viss tid. Om gravrättens giltighetstid efter en ny gravsättning blir kortare än gravens fredningstid, måste gravrätt lösas in för minst lika lång tid som gravens fredningstid förutsätter och alltid för minst de 15 år som nämns i 3 kap. 30 § 1 mom. i kyrkolagen.

En förlängning av gravens besittningsrätt efter att den gått ut godkänns såvida inte ett ändamålsenligt underhåll av begravningsplatsen hindrar det. Innehavare av gravrätter informeras om att besittningstiden upphör och i sista hand kungörs detta. I praktiken kan det uppenbaras fall där man först i efterhand konstaterar att gravrätten har upphört. I sådana fall ger församlingen i regel möjlighet att förlänga tiden.

I fråga om besittningen är graven en enda helhet. Alla gravplatser i en grav har alltså samma besittningstid. Till exempel en gravplats för all framtid och en gravplats för en viss tid kan inte utgöra en enhetlig grav utan det handlar om två olika gravar.

6 § Hantering, förvaring och transport av stoft och aska

Gravsättning eller kremering av en avliden förutsätter begravningsstillstånd eller dödsfallsredogörelse. Begravningsstillstånd utfärdas av läkare och dödsfallsredogörelse av polisen. Begravningsstillstånd kan ges när de omedelbara undersökningarna av kroppen har gjorts. Att dödsorsaken har utretts är alltså inte en förutsättning för begravningsstillstånd eftersom detta kan ta längre tid. Begravningsstillståndet lämnas vid kistbegravning till huvudmannen för begravningsplatsen och vid urnbegravning till krematoriet. Den avlidne kan flyttas till församlingens förvaringsutrymmen för avlidna först när ett begravningsstillstånd eller en dödsfallsredogörelse har utfärdats och lämnats in till församlingen.

I hälsoskyddsförordningen föreskrivs det att om den avlidne har lidit av en smittsam sjukdom och smittorisk fortfarande föreligger, ska den som har utrett dödsorsaken underrätta dem som hanterar liket om detta. Informationen om att kistan inte får öppnas ska förmedlas till församlingen. Församlingen ska tillsammans med de begravningsbyråer som verkar på orten avtala om de praktiska rutinerna samt

informationsförmedlingen i de situationer då den avlidne av andra orsaker inte bör visas för de anhöriga. Församlingen ansvarar för att arrangemangen kring den visning som sker i församlingens lokaler är säkra. I arrangemangen kring visning av den avlidne måste man beakta att kylförråden för avlidna i regel inte är avsedda att vara ett utrymme för allmänheten.

Planen på en revidering av lagen om utredande av dödsorsak (projekt STM078:00/2019) innehåller nya bestämmelser om hantering och förvaring av lik. Enligt planen ska de aktörer som deltar i hanteringen av kroppen efter den avlidne få ansvar för att se till att uppgiften om var den avlidna befinner sig kan utredas. Om författningen träder i kraft enligt planen kommer den att förutsätta att även församlingarna har en uppdaterad bokföring över förvaringen och transportererna av avlidna. Planen innehåller också en författning om social- eller hälsovårdens ansvar för att få den avlidnes kropp i vederbörligt skick vid överlämnandet samt att från den avlidne avlägsna vårdapparater som orsakar en säkerhetsrisk eller är externt synliga. Redan nu innehåller blanketten för begravningsstillstånd en punkt om avlägsnandet av elektroniska vårdapparater från kroppen. Församlingen ska i diskussioner med begravningsbyråer som är verksamma inom dess område samt med verksamhetsenheter inom social- och hälsovården fästa uppmärksamhet vid att inga icke-nedbrytbara plaster lämnas i kistan i samband med kistläggningen av den avlidne.

Kroppen kan föras till graven före jordfästningen bland annat av den anledningen att jordfästningen i enlighet med 3 kap. 13 § 1 mom. i kyrkoordningen förrättas vid graven.

7 § Begravning

Aktörer inom begravningsverksamheten har generellt kommit överens om vilka kistmaterial som är acceptabla. Ett kvalitetssystem för kistor och urnor har publicerats bl.a. på Suomen hautaustoiminnan keskusliittos webbplats <https://shk.fi/> -> Kestävä kehitys.

Den avlidnes kropp bör behandlas med värdighet och så att minnet av den avlidne respekteras. Av pietetsskäl och med tanke på en säker nedsänkning av den avlidna är begravning utan kista i regel inte möjlig.

Enligt Handledningen för kyrkliga förrättningar ska jordfästningen förrättas före kremeringen. Om det finns vägande skäl för att göra tvärtom finns det inget hinder för det. Biskopsmötet har preciserat ärendet på så sätt att vägande skäl för kremering före jordfästning kan vara en orimlig transportsträcka till följd av geografiska avstånd, hälsoskäl och andra vägande skäl i enskilda fall.

Täckningen av en kistgrav ska i regel ske samma dag som kistan har sänkts ner i graven. Om detta inte är möjligt på grund av tidpunkten för begravningen bör man avtala om frågan med den person som sköter begravningsarrangemangen redan i det skede när man avtalar om begravningen.

8 § Flyttning av gravsatt stoft eller aska

Enligt 24 § i begravningslagen är det regionförvaltningsverket som beslutar om flyttning av stoft eller aska som har gravsatts. För flyttning av gravsatt stoft krävs också hälsoskyddsmyndighetens tillstånd, vilket regleras i 42 § i hälsoskyddsförordningen. Regionförvaltningsverket och hälsoskyddsmyndigheten ska höra huvudmannen för begravningsplatsen innan de avgör saken. Vid flyttningen ska huvudmannen för den begravningsplats som tar emot stoftet eller askan höras om den avlidnes rätt att enligt

kyrkolagen bli gravsatt inom begravningsplatsen i fråga. Genomförandet av själva flyttningen hör i regel inte till församlingen. Församlingen övervakar dock flyttningen.

9 § Gravskötsel

Huvudmannen för begravningsplatsen ansvarar för skötseln av begravningsplatsen. Gravrättsinnehavaren svarar för skötseln av en enskild grav. Gravrättsinnehavarens uppgifter framgår av skötselplanen för begravningsplatsen. Församlingen ser till säkerheten beträffande gravvårdarna och ger vid behov uppmaning om att bristerna ska åtgärdas. Församlingen har möjlighet att förplikta gravrättsinnehavaren att sätta i stånd graven vid äventyr att gravrätten annars ska vara förverkad.

Innehavaren av en gravrätt kan ingå avtal om gravskötseln med församlingen eller en extern tjänsteleverantör. En tjänsteinnehavare eller arbetstagare i huvudsyssla i församlingen får inte beviljas tillstånd till yrkesmässig gravskötsel som bisyssla. Det företag eller den företagare som erbjuder tjänsten ska meddela församlingen om gravskötseln. Församlingen och tjänsteleverantören kan avtala om de villkor under vilka tjänsteleverantören får använda församlingens utrustning. I 2 mom. kan församlingen ta in bestämmelser som gäller den externa tjänsteleverantörens verksamhet och som behövs för den allmänna ordningen och friden och som inte är oskäligen med tanke på denna verksamhet. Om punkten är onödig stryks den.

De anhöriga har i princip inte rätt att säga upp ett avtal som den avlidne medan denne fortfarande levde har ingått med församlingen.

Ett beslut genom vilket innehavaren av en gravrätt åläggs att iståndsätta en grav samt ett beslut genom vilket gravrätten förklaras vara förverkad ska delges på det sätt som anges i 10 kap. 26 § i kyrkolagen. I alla fall bör kungörelse användas som komplement till det enskilda delgivandet. Anledningen till att en grav inte sköts kan vara att den som utsetts till gravrättsinnehavare inte längre vill eller kan sköta graven. Genom en kungörelse kan man nå någon annan person i släkten som vill bevara graven.

10 § Gravvårdar

Församlingen prövar förfarandena i anslutning till gravvårdar enligt rådande omständigheter. Församlingen övervakar i egenskap av huvudman för begravningsplatsen att de gravvårdar som sätts upp på begravningsplatsen och de tillägg och ändringar som görs på dem är i enlighet med anvisningarna. Vid behov förbjuder församlingen att en gravvård i strid med anvisningarna sätts upp eller förpliktar gravrättsinnehavaren att avlägsna gravvården eller annars åtgärda den. Detsamma gäller övriga konstruktioner och planteringar. Alternativt kan församlingen i sitt reglemente förutsätta att församlingens tillstånd måste sökas för alla gravvårdar och ändringar som ska göras i dem redan innan de tillverkas.

Den som föreslår att en ny gravvård ska sättas upp på en grav eller att ändringar på en gammal gravvård ska göras är skyldig att lämna en utredning. För att en gravvård ska kunna sättas upp kan församlingen vid behov förutsätta att samtycke av gravrättsinnehavaren uppvisas för församlingen och om någon gravrättsinnehavare inte finns samtycken från de övriga rättsägarna, en släktutredning samt en utredning om rättigheterna till gravvården i fråga.

Genom tillräcklig övervakning kan församlingen även förhindra att meningsskiljaktigheter uppstår mellan rättsägarna. På en gammal släktgrav kan det till exempel hända att det inte längre finns tillräckligt

med utrymme för nya gravvårdar. Församlingen kan förutsätta att en gravvård som sätts upp på en grav antingen kan användas av alla som har rätt att bli begravda i graven eller är sådan att den inte utgör hinder för nya motsvarande gravvårdar.

Församlingen ska ge en gravrättsinnehavare möjlighet att avlägsna en gravvård då gravrätten upphör. Gravvården är gravrättsinnehavarens och andra rättsinnehavares egendom såvida den inte med stöd av lag efter en uppmaning om att avlägsna den övergår i församlingens ägo. Sådana gravvårdar som övergått till församlingen och som man utifrån inventeringen har beslutat att inte bevara ska med tanke på eventuella förfrågningar sparas på ett område dit allmänheten inte har fritt tillträde. Därefter förstörs gravvårdarna med beaktande av pietetsaspekter på så sätt att inga identifierande uppgifter framgår av texterna.

Församlingen kan med stöd av 14 § 3 mom. i begravningslagen fatta beslut om att den tar hand om skötseln av kulturhistoriskt värdefulla gravvårdar efter att gravrätten upphört, varvid gravvården inte får avlägsnas. Genom sitt cirkulär 16/1994 har kyrkostyrelsen instruerat församlingarna att bevara jägargravar och genom cirkulär 25/1995 gravar för riddare av Mannerheimkorset om graven övergår i församlingens besittning.

Enligt modellreglementet är det tillåtet att sätta upp gravvårdar endast när marken är tjälfri. Då underlaget är färdigt kan gravvården sättas upp även annars.

Minneslundarnas gemensamma minnesmärken ska planeras så att det inte uppstår något behov av att avlägsna de gemensamma minnesmärkena och namnplaketterna från begravningsplatsområdet (biskopsmötets beslut 9.2.1999 10 §).

11 § Gravbokföring

Gravregistret innehåller alltid de obligatoriska uppgifterna i enlighet med 12 § 1 mom. i begravningslagen. Uppgifterna om vem som innehar gravrätten och giltighetstiden för gravrätten är inte obligatoriska enligt lagen, så reglementet innehåller en separat bestämmelse om att dessa ska antecknas i gravregistret. Uppgifterna om innehavaren av gravrätten kan antecknas i gravregistret endast om de har anmälts till församlingen. Det kan konstateras att huvudmannen för ett krematorium i enlighet med 20 § i begravningslagen måste föra ett register över kremeringarna och var askan kommer att placeras.

Enligt 3 kap. 31 § i kyrkolagen ska det vid upplåtelse av graven avtalas om vem som innehar gravrätten och enligt 32 § om vilka som får gravsättas i graven. En bestämmelse om att uppgifter om innehavaren av gravrätten ska antecknas i gravregistret finns i denna paragrafs 1 mom. i reglementet. Enligt 2 mom. ska det i gravregistret antecknas vad som i övrigt eventuellt har avtalats i samband med upplåtelsen av graven (t.ex. om den avlidne som först begravs i graven inte har några egna arvingar kan besittningsrätten räknas utifrån släktskapsförhållandet till någon annan namngiven person). I avtalet om vilka som får begravas i graven kan man i stället för att uppge namnet på specifika personer uppge prioritetsordningen eller grunderna för hur rätten ska fastställas. Avtalet utgör då inte hinder för en senare användning av graven (t.ex. att en namngiven person har prioritet och därefter bestäms rätten till graven i enlighet med ordningen enligt 3 kap. 32 § i kyrkolagen). Till registret hör bara det avtal som gjorts inom ett år från den ursprungliga överlåtelsen av graven, församlingen övervakar inte familjens eller släktens inbördes avtal om gravrätten som ingåtts senare.

Om församlingen i enlighet med det gamla reglementet har separata förteckningar över gravar och avlidna kan man fortsätta med denna praxis under förutsättning att man i förteckningarna beaktar de krav som begravningslagen ställer på gravregister och informationsinnehållet. I detta fall beskriver församlingen sin egen praxis i reglementet.

12 § Den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen

Enligt 3 kap. 35 § i kyrkolagen ska det i reglementet för begravningsverksamheten bestämmas om den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen. När man bestämmer om den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen måste man beakta att begravningsplatser enligt 2 § i ordningslagen (612/2003) är allmänna platser där ordningslagens bestämmelser, såsom förbud mot att störa den allmänna ordningen eller äventyra säkerheten, ska iakttas. Församlingen kan utfärda anvisningar om hur man får röra sig på begravningsplatsen. Motorfordonstrafik och parkering kan förbjudas med stöd av terrängtrafiken (1710/1995). Inhägnade begravningsplatser kan under vissa tider vara stängda för allmänheten.

Bilaga 1 Bild på grav, gravplats och gravutrymme

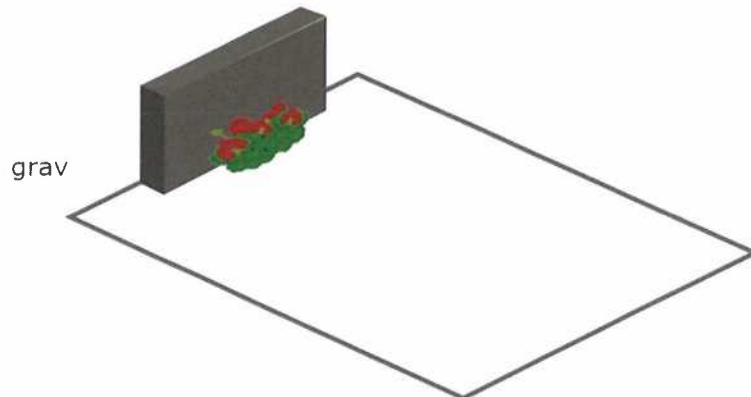

Bild 1: Med en grav avses ett markområde inom begravningsplatsen som reserverats för gravsättning av en eller flera avlidna.

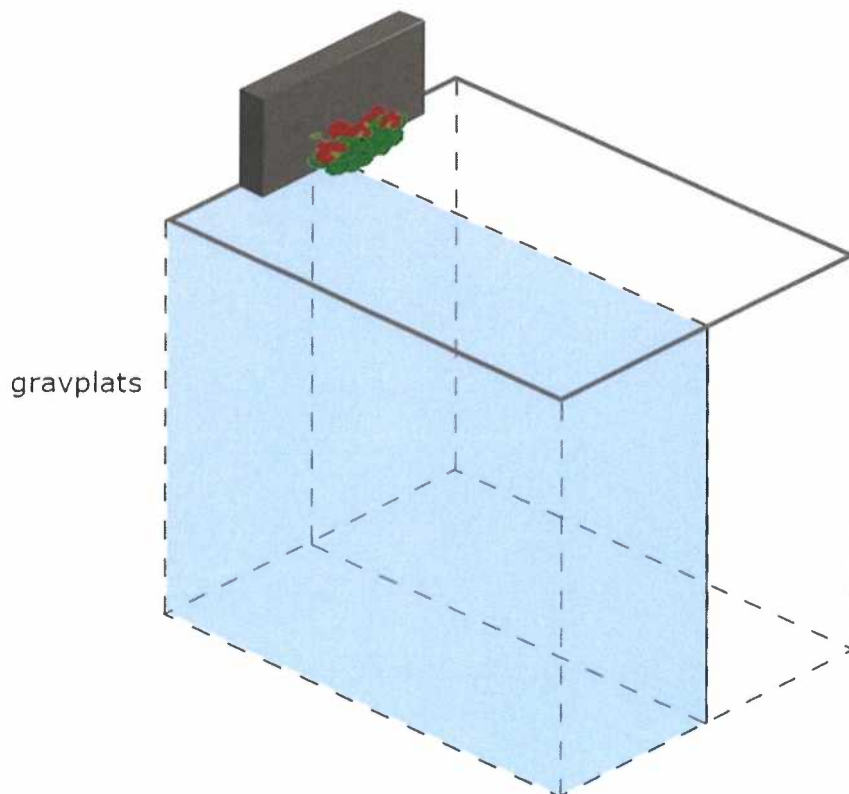

Bild 2: Med gravplats avses utrymme i en grav som reserverats för en eller flera kistor som gravsätts på varandra. Graven på bilden visar två kistgravplatser. Vid marknivå motsvarar en gravplats ett utrymme lika stort som ett gravutrymme.

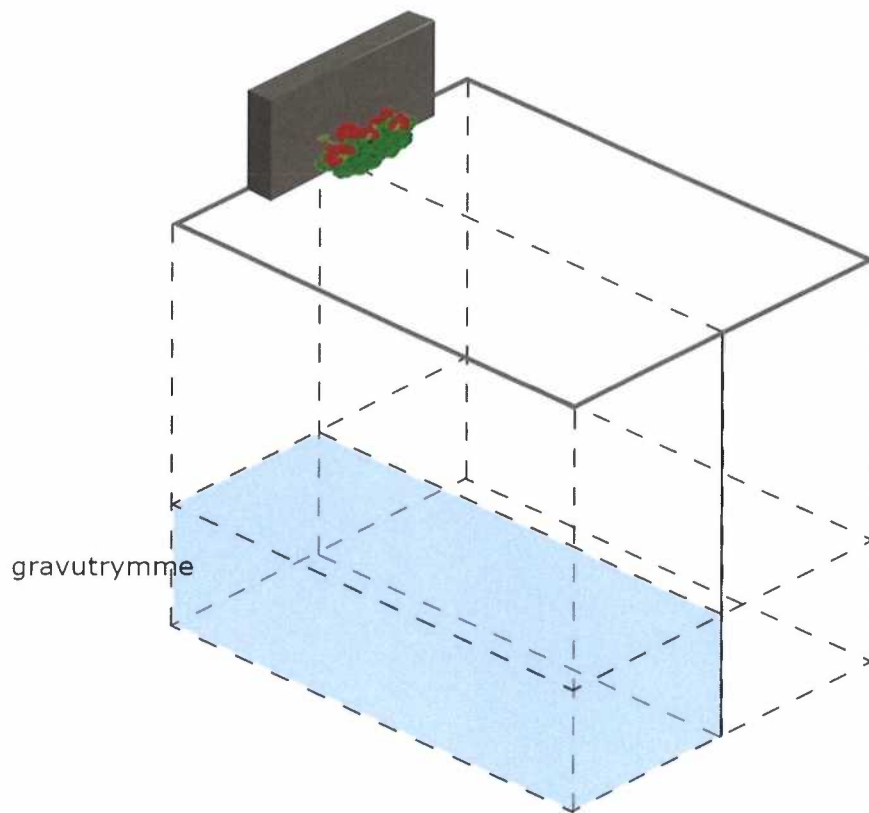

Bild 3: Med gravutrymme avses platsen för en kista eller en urna i graven. I graven på bilden som har dubbelt djup med rum för två kistor på varandra finns fyra kistgravutrymmen.